

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΤΗΔΙΑ ΦΡ. ΧΡ. 6.
 'Ετησία 4. 'Εξάμηνος 3.
 'Εξάμηνος 2. 'Εξάμηνος 3.

ΝΥΚΤΕΡΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
 ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Συνδρομή προπληρωτέα.

Δι' ἀγγελίας καὶ διατριβάς ἰδιαιτέραι συμφωνίαι
 προπληρωόμεναι.

Διευθυντῆς καὶ ἰδιοκτῆτος Κ. Γ. Μιχαλόπουλος

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 5 ΛΕΠΤΑ

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 36.

Γραφεῖα—ὁδὸς Τσαμαδοῦ 10.

Ἀθῆναι, Κυριακῆ, 26 Μαΐου 1902

Προσδεχῶς :

Ἡ ΑΠΟ ΣΚΗΝΗΣ ΒΙΦΟΜΑΧΙΑ Καλλιτεχνικὴ μελέτη

ὑπὸ

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΝΙΚΟΛΑΡΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον ὠμιλήσαμεν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν καταρτίζεται δευτέραν ἤδη φοράν ὁ Βασιλικὸς Θίασος συμπληρούμενος διὰ τῆς προσλήψεως τῶν ἠθοποιῶν ἐκείνων, οἵτινες πλείστας διαθέτουσιν ὑποστηρίξεις, κατορθοῦντες οὕτω νὰ ὑφαρπάσωσι τῇ ἐνόχῳ ἐνδοτικότητι τῶν ὑπὲρ τοῦ θεάτρου μεριμνῶντων τὰς θέσεις, ἃς ἄλλοι ἠθοποιοὶ ἰκανώτεροι καὶ τούτων πολλῶ ἀνώτεροι ὄφειλον νὰ κατέχουν, προειπόντες ἅμα καὶ τὸ οἰκτρὸν ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης τῶν ἐντεταλμένων πολιτείας, ἐφ' ὅσον ἀκολουθοῦσι τὴν αὐτὴν σφαλερὰν ὁδόν, ἣν ἠκολούθησαν ἐν τῷ παρελθόντι καὶ τὴν ὁποῖαν καὶ νῦν φαίνονται ἀκολουθοῦντες.

Σήμερον, ἐμπνεόμενοι ὡς πάντοτε ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μεγίστου ὑπὲρ τοῦ Βασιλικῦ Θεάτρου ἐνδιαφέροντος, ἔχομεν νὰ εἰπώμεν τινὰ καὶ περὶ τῆς οἰκτρῶς ἀποτυχούσης ἐν τῇ ἐνασχῆσει τῶν ἐαυτῆς καθηκόντων κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἣτις κατεδείχθη ἐντελὴς ἀκατάλληλος ἐργασθεῖσα, ὡς εἰργάσθη. Τὰ πάντα ἐν τῷ Βασιλικῷ Θεάτρῳ ἐνηργήθησαν ἄνευ σκέψεως καὶ σοβαρότητος, ἄνευ καὶ τῆς ἐλαχίστης καλῆς πίστεως, ἄνευ καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος. Τοῦτο μαρτυρεῖται ἐκ πολλῶν κατὰ τὸ 5ον ἄρθρον τοῦ καταστατικῦ ἔδει πάντα τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἐμελλον νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν πεφωτισμένην καὶ μοναδικὴν κρίσιν τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἀναγινώσκωνται αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ ὑποβάλλοντος αὐτὸ συγγραφέως καλουμένου κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ὑποβλήτης. Συμφωνῶς δὲ τῷ ἄρθρῳ τούτῳ πλείστοι συγγραφεῖς ἐσπευσαν προθύμως νὰ ὑποβάλλωσι τὰ ἔργα τῶν ἐλπίζοντες παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν καλὴν πίστιν καὶ δικαίαν κρίσιν, καί ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι

κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναγνώσεως ἤθελον προτείνει ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς πᾶν σχετικὸν πρὸς τὸ ἔργον τῶν καὶ πᾶσαν τυχόν ἀμφιβολίαν ἐν σχέσει πρὸς αὐτὸ ἤθελον σπεύσει κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναγνώσεως νὰ διασκεδάσωσι συζητοῦντες τὰς τυχόν ἀντιρρήσεις τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἀλλὰ παραδόξως μετὰ τινὰ χρόνον οὗτοι φοβούμενοι τοὺς κόπους καὶ τὰς ἐνοχλήσεις καὶ εὐρίσκοντες τὸ ἄρθρον τοῦτο πολὺ βαρὺ καὶ δυσανάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τῶν καθηκόντων τῶν ἐσκέφθησαν τὴν τροποποίησιν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐξῆς «ν' ἀναγινώσκωσιν αὐτὰ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ ὑποβληθέντα ἔργα καὶ ὅσα ἐγκρίνουσι νὰ καλῶσι κατόπιν τοὺς συγγραφεῖς νὰ τὰ ἀναγινώσκωσιν ἐνώπιον αὐτῆς».

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην τροποποίησιν μὴ ἄρα ἐγένετο τι ὑγιὲς καὶ εὐσυνειδήτων, μὴ ἐτηρηθήσαν τὰ διὰ τῶν ἄρθρων ὑπεσχημένα, ἵνα φανῶσι τούλαχιστον συνεπεῖς πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τὸν εἰρμὸν τῶν σκέψεων τῶν χάριν τοῦ γοήτρου τῶν, χάριν τῆς ἐαυτῶν ἀξιοπρεπείας;

Πάντα τὰ ἑλληνικὰ ἔργα ἀνεξετάστως καὶ ἄνευ οὐδενὸς ἐλέγχου ἀπέρριψαν, τινὰ δὲ, ἄφ' οὗ προηγουμένου ἐκάλεισαν τοὺς συγγραφεῖς καὶ ἀνέγνωσαν αὐτὰ. Μόνον δὲ δύο ἐκ τῶν ὑποβληθέντων 70 σχεδὸν ἑλληνικῶν ἔργων ἐκράτηθησαν πρὸς διδασκίαν «οἱ Ἐρασιτέχναι τῆς Ζωῆς» τοῦ Πῶπ καὶ «Εἰς ἀναζήτησιν τῆς Εὐτυχίας» τοῦ Τσοκοπούλου. Καὶ ταῦτα οὐχὶ βεβαίως, διότι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐθεώρησαν αὐτὰ ἐν πεποιθήσει ὡς τὰ καλλίτερα, ἀλλὰ μόνον διότι οἱ συγγραφαντες αὐτὰ ἐκράτουν εἰς χεῖράς τῶν τὸν δημοσιογραφικὸν κάλαμον ἀπειλοῦντες κέραιους διὰ τοῦ τύπου. Τοῦτο δὲ μαρτυρεῖ ἔναργῶς αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διδασκαλίας τῶν, ἢ ἐπιτυχία ἢ ὁποῖα τὰ ἀνέμεινε· δὲν θὰ εὐρισκώμεθα δὲ πρὸ τοῦ τοιοῦτου ἀτυχοῦς ἀποτελέσματος ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ ἦτο συνεπεστέρα πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἀνέλαβε καὶ εἶγεν ὡς τελικὸν σκοπὸν τῶν ἐργασιῶν τῆς τῆς ἐπιτυχίας καὶ τὸ γοήτρον τοῦ θεάτρου. Διότι ἐκ τῶν 70 ἔργων, ἅτινα ὑπεβλήθησαν, μωρὸν θὰ ἦτο νὰ πιστεύσωμεν ὅτι μόνον τὰ δύο αὐτὰ ἦσαν κατὰλληλα διὰ τὸ Βασιλικὸν Θεάτρον, ἐν ᾧ γνωρίζομεν κάλλιστα, ὅτι μετὰ αὐτῶν ὑπῆρχον καὶ ἔργα δεδοκιμασμένων συγγραφῶν, ἅτινα ἠδύναντο νὰ τιμῶσιν καὶ τοὺς ἐγκρίναντας αὐτὰ καὶ τὸ Βασιλ. Θεάτρον, πλὴν τοῦτο ποσῶς δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψει δυστυ-

χῶς. Ἡ τοιαύτη λοιπὸν τῆς ἐπιτροπῆς πολιτεία οὐδένα παρήγαγε καρπὸν μέχρι σήμερον, διότι δὲν ἐνήργησεν εὐσυνειδήτως καὶ ἐν συναίσθησει, ἀλλ' οὔτε καὶ διὰ τὸ μέλλον ὑπόσχεται τοιοῦτους. Ἴνα δὲ ἀναπτρωθῶσιν αἱ καταπεσοῦσαι ἐλπίδες τῶν ἐργαζομένων διὰ τὸ θεάτρον, ἀνάγκη ἢ ἀστοχῆσασι εἰς τὸ ἔργον ἐπιτροπῆ νὰ ἀντικατασταθῇ δι' ἐπιμελεστῶν καὶ μᾶλλον εὐσυνειδήτων μελῶν καὶ τώρα μάλιστα, ὅτε εὐρισκώμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἀνάγκη γενικοῦ καθαρμοῦ τοῦ θεάτρου, ἵνα δυνηθῇ καὶ παραγάγῃ τοῦτο οὗς καρποὺς πάντῃς ἀναμενόμεν καὶ ὁ καθαρμὸς οὗτος ἀνάγκη νὰ μὴ διαφύγῃ καὶ τὴν ἀμαρτωλὸν ἐπιτροπῆν.

Ἄλκιβιάδης

Ο ΛΑΣΣΑΝΕΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

«ΘΕΟΣ ΚΕΛΕΥΕΙ,

Ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ

Σήμερον δημοσιεύομεν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ βραβευθέντος κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν τῷ Λασσανεῖῳ διαγωνισμῷ ἔργου ὡς καὶ τινὰς στίχους ἐξ αὐτοῦ.

Τὴν ἐπ' αὐτῶν κρίσιν μας ἐπιφυλάσσομεθα νὰ κάμωμεν κατὰ τὴν ἀπὸ σκηνῆς διδασκαλίαν του.

Ὡς καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ ἐγράφομεν τὸ βραβευθὲν δράμα εἶνε ὁ «Θεὸς κελεύει» εἰς μέρη τέσσαρα καὶ εἰς στίχους δεκαπεντασυλλάβους ὁμοιοκαταλήκτους.

Ἡ ὑπόθεσις πραγματεύεται τὰ κατὰ τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Ἀνδρόνικον τὸν Κομνηνόν.

Ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Ἀλέξιος, ὅπως κραταίωτῃ τὸν θρόνον του, προσλαμβάνει ὡς σύμβουλον τοῦ τὸν Ἀνδρόνικον, ὅστις τοιαύτην ἰσχὺν λαμβάνει παρ' αὐτῷ, ὥστε ἀναγκάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀλεξίου συναυτοκράτωρ ὁμότιμος αὐτῷ. Τὴν ἀναγόμενισιν ὁμοῦ τοῦ Ἀνδρόνικου εἰς συνβασιλεῖαν τοῦ υἱοῦ τῆς βαρέως φέρει ἢ βασιλομήτωρ, ἣν οὗτος ἐπιτηδεῖως διαβάλλει παρὰ τῷ Ἀλεξίῳ, ὡς ἐπιβουλεύουμένην τὸν θρόνον καὶ οὕτω κατορθώνει νὰ ὑφαρπάσῃ τὴν ὑπογραφὴν του, δι' ἧς ἐπικυροῦται ἡ ἀπόφασίς τῆς Συγκλήτου, ἢ καταδικάζουσα τὴν βασιλομήτορα εἰς θάνατον.

Αὕτη μαθοῦσα τὴν ἀπόφασιν, προσέρχεται παρὰ τῷ υἱῷ αὐτῆς Ἀλεξίῳ καὶ ἐξορκίζει αὐτὸν ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπό-

φασιν, όπως μὴ ὄργανον γενόμενος τοῦ Ἀνδρονίκου καταστῆ μητραλίας. Ὁ Ἀλέξιος κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἐξανίσταται, θέλει ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, πλὴν ὁ Ἀνδρόνικος εἰς οὗ τὴν ἀγκάλην πίπτει ὁ Ἀλέξιος παρακαλῶν, ὑπενθυμίζει αὐτῷ, ὅτι αὕτη εἶνε ἀνέκκλητος τὸ δὲ συμφέρον τοῦ θρόνου καὶ τοῦ Κράτους ἀπαιτεῖ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Τότε ἡ βασιλομήτωρ ὀνειδίζουσα τὸν υἱὸν αὐτῆς διὰ τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν κουφότητα λέγει αὐτῷ :

ΜΑΡΙΑ

Εἰς τὴν Βασιλομήτορα τοῦ Μανουὴλ τὴν γῆραν, δόσατε τόπον αὐλικῶ!... μὴ φράσσετε τὴν θύραν!...

Εἶν' ἀσθενὴς ἡ δίκη σας ἐμὲ νὰ συγκινήσῃ!... (Εἰσέρχεται κλπ.)

... Ἄ! εἶν' ἐδῶ οἱ Βασιλεῖς κ' οἱ δύο! Συγγνώμην ἢ κατάδικος, ἀπρόσκλητος εἰσδύω ἄλλ' ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ Μανουὴλ ἢ γῆρα, πρὶν πέτῃ ἐκ τῶν ὤμων τῆς ἡ παλαιᾶ πορφύρα καὶ εἰς τὸ χῶμα κυλισθῆ διὰ χειρὸς δημίου, ἀκηλιδώτου κεφαλῆς καὶ στέματος τιμίου νὰ γίνῃ προκοπίστρια.

(Τῷ Ἀνδρονίκῳ)

Πρὸς σὲ δὲν θὰ θελήσω πανοῦργε! ν' ἀπολογηθῶ, ἢ λέξιν νὰ λαλήσω. Ἐκεῖνος εἶν' ὁ δικαστής, ἐκεῖνος εἶνε μόνος, εἰς ὃν ἐδόθη ἄσπιλος τοῦ Μανουὴλ ὁ θρόνος, καὶ ὅστις τὴν μητέρα τοῦ δολοφονῶν ἐν τέλει, κηλίδα ἀνεξίτηλον νὰ τοῦ προσάψῃ θέλει!

—Υἱέ μου! ἀπὸ τὴν ἄραν αὐτὴν ἀπολυτωσού, οὐχί, οὐχί ὡ τέκνον μου, πρὸς χάριν τῆς μη

τρός σου, ἀλλὰ πρὸς χάριν σοῦ αὐτοῦ! ἐγὼ εἰς χρόνους

ἄλλους, εἶδον ἡμέρας εὐτυχεῖς πλήρεις φωτὸς καὶ κλά

λους, ἂν θέλῃ δὲ καὶ σήμερον τὸ γηραιόν μου βλέμμα περιλαμπρὸν τὸν θρόνον σου νὰ βλέπῃ καὶ τὸ

στέμμα, τὸ θέλει πρῶτον διὰ σὲ καὶ δι' ἐμὲ ἐξ Ἰσοῦ, —

δόξα μου εἶν' ἡ δόξα σου κ' ἰσχύς μου ἢ ἰσχύς σου!

Τὸ πρόσωπον, Ἀλέξιε, παρατηρῶ μου κρύπτεις σιγὴν στυγνὴν διατηρεῖς καὶ οὔτε βλέμμα ρί

πτεις. Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, σὲ ἐνοῶ καὶ λέξιν μὴ προσ

θέσης! τὸ ὄνομά σου σήμερον κατήντησες νὰ θέσης εἰς χάρτην, ἐπιβάλλοντα ἀγχόνην τῇ ἀνάσσει,

καὶ τῆς μητρὸς τὴν τελευταίην τὸ τέκνον ν' ἀ

τιμάσῃ! Καθ' ἣν στιγμήν ὑπέγραψες, ἢ χεῖρ σου, ἣν

ἐκείνεις, ἐν' ἀφαιρέσει τὴν ζωὴν τῆς γυναίκος ἐκείνης,

ἣτις σοῦ ἔδωκε ζωὴν, δὲν ἔτρεμεν; — ὦ δότε, δότε νὰ ἴδω τὴν γραφὴν, ὡ αὐλικῶ! προδότηι,

νὰ ἴδω ἐὰν τρέμουσα ἢ χεῖρ τοῦ ἐκινήθη, ἢ, ἐὰν στερρὰ καὶ ἄτρομος νὰ μείνῃ ἡδυνήθη!

Ναί! δότε τὴν ἀπόφασιν! θέλω νὰ μάθω ζωσα, ἂν ν' ἀποθάνω κλαίουσα ἀρμόζῃ ἢ γελῶσα,

διότι ἡ ἐμὴ ψυχὴ κατόπιν ἂν τὸ μάθῃ, θὰ πνίξῃ εἰς τὰ δακρυὰ τοῦ ἀγανούς τὰ βαθῆ!

ΑΛΕΞΙΟΣ

(ἐγειρόμενος ἀποτόμως)

Ποῦ εἶνε ἡ ἀπόφασις;... νὰ γίνῃ δίκη ἄλλη! ἈΝΔΡΟΝΙΚΟΣ

Ὁ νομος κ' εἰς τοὺς βασιλεῖς θελήσεις ἐπι

βάλλει καὶ ἐξ Ἰσοῦ, ὅπως τοὺς κοινούς ἐκ τῶν θνητῶν

δ.σμεύει. (Νεύει πρὸς τοὺς φρουρούς νὰ παραλάβωσι τὴν Μαρίαν. Ὁ Ἀλέξιος κλίνει τὴν κεφαλὴν.)

Τὴν ἐκπτώτον προδότηδα μακρὰν! — Θεὸς κελεύει!

πρὸς δὲ τοὺς στρατιώτας σπεύδοντας νὰ τὴν συλλάβωσι

— Μὴ φέρετε ἐπάνω μου τὴν ποταπὴν σας

ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ὤμων μου δὲν ἔπεσ' ἢ πορ

ἄπερχομαι εἰς τὸν θάνατον καὶ μόνῃ, — μ' ἐν

νοεῖτε; κ' ἐκεῖ ἀκόμη, ναί, κ' ἐκεῖ θὰ με ἀκολουθῆτε!

(Στρέφεται πρὸς τὴν θύραν, ἐκείθεν δὲ ἀ

πευθύνει καὶ πάλιν τὸν λόγον πρὸς τὸν Ἀλέ

ξιον.) Υἱέ τυφέ! ἐκθήσαν πλησίον σου οἱ γῦπες καὶ θάμβος σοῦ προῦκάλεσαν καὶ ἀετοὺς τοὺς

εἶπες! Ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή δίκην καὶ σὺ νὰ

θὰ εἶν' ἀργά, θὰ εἶν' ἀργά, δὲν θὰ σὲ σώσῃ ἢ

γνωσῇ! (Ὁ Ἀλέξιος πίπτει εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ Ἀνδρονίκου.)

— Ἀνδρόνικε, ἐνίκησες! .. Ἀνδρόνικε νι

κῶμαι! — Υἱέ μου, οἶκτον μοῦ κινεῖς καὶ δὲν σὲ κα

ταρῶμαι. Πρὸς τί νὰ σὲ καταραθῶ; τί νὰ προσθέσω ἄρα

εἰς τὴν ἀγκάλην σὲ κρατεῖ ἢ τρομερὰ κατάρρα!

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς βασιλομήτορος γενομένης στάσεως, ὁ Ἀλέξιος φονεύεται, μένει δ' οὕτω ὁ Ἀνδρόνικος κύριος τοῦ θρόνου καὶ μόνος αὐτοκράτωρ.

Τοῦτον ὁμως ταράσσει ἐνύπνιον τι οὐ

ζητήσας τὴν ἐξήγησιν ἔλαβε τὴν ἀπάν

τησιν, ὅτι πρέπει νὰ φοβῆται τὸν Ἰσαά

κιον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ Ἰσαάκιος εἶνε στρατηγὸς καὶ διοι

κητῆς τῆς Κύπρου εὐρισκόμενος οὕτω πολὺ μακρὰν, ἢ δὲ ἡμέρα τοῦ Σταυροῦ πολὺ

πλησίον, ὥστε ὁ Ἀνδρόνικος οὐδὲν ἔχει νὰ φοβηθῆ, πλὴν τὴν ἡμέραν τοῦ Σταυ

ροῦ γενομένης στάσεως ἐν τῇ πόλει ἀνα

φαίνεται ἕτερος Ἰσαάκιος, Ἄγγελος κα

λούμενος, ἀνθρώπος τοῦ λαοῦ, ὅστις φον

εύων τὸν Ἀνδρόνικον ἀναγορεύεται αὐτὸς αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου.

Τοιαύτη περίπου ἡ ὑπόθεσις τοῦ βρα

βευθέντος ἔργου «Θεὸς κελεύει».

Περὶ τῶν δύο ἐπαινεθέντων ἔργων εἰς τὸ

προσεχεῖς.

ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ΜΑΣ

Βισήλθωμεν εἰς τὴν θερινὴν περιόδον· τὰ θεάτρα ἤρχισαν τὰς τακτικὰς τῶν παραστάσεις καταρτισθέντων ὀριστικῶς πλέον τῶν θιάσων, πλὴν τοῦ θεάτρου τῆς «Ὀμομοίας», τὸ ὁποῖον ὡς ἐγράψαμεν ἐνοικίασεν ἢ «Νέα Σκηνή» καὶ τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ κτιζόμενον διὰ νὰ παραδοθῆ εἰς τὸν κ. Χρηστομάγον κατὰ τα τέλη Ἰουνίου, ὅτε καὶ θ' ἀρχίσῃ ἀμέσως τὰς τακτικὰς τῶν παραστάσεις, προγραμμαζομένων ἐκτοτε καὶ ἀνευ διακοπῆς τῶν μυστῶν εἰς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἔχει ἢ διεύθυνσας εἰς τὸ δραματολόγιον τῆς θερινῆς περιόδου.

Τὸ μόνον θεάτρον, τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ κλειστόν, ὡς πάντοτε, εἶνε τὸ «Ἀθηναίων», τὸ ὁποῖον παρεδόθη ἀδίκως εἰς τὴν ἀχρηστίαν, διότι πλὴν τῆς μεγάλης

συνοικίας ἣν ἔχει ὑπάρχουν καὶ καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκεῖ μεταβάσεως θεατῶν καὶ ἐξ ἄλλων συνοικιῶν ἄλλως τε δὲν ἀπέχει καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς πλατείας τῆς Ὀμομοίας.

Τὸ μόνον, ὅπερ ἡμεῖς βλέπομεν, εἶνε ὅτι πρέπει νὰ τὸ ἀνκλάβῃ πεπειραμένος καὶ πολὺ δραστήριος θεατρώνης, ὁ ὁποῖος νὰ τὸ ἐνοικίασῃ, ὑποχωρῶν εἰς πᾶσάν ἀπαίτησιν διὰ τὸ πρῶτον ἔτος, εἰς ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον θιάσον καὶ τότε θὰ ἴδωμεν ἀναγεννώμενον τὸ σχεδὸν λησμονηθὲν θεάτρον «Ἀθηναίων».

Βαριετέ.

Εἰς τὸ θεάτρον τοῦτο ἐγράψαμεν, ὅτι θὰ ἐργασθῆ ὁ θιάσος τοῦ κ. Παντοπούλου, ὁ ὁποῖος καὶ ἤρχισε τὰς παραστάσεις του μετὰ τὸ «Ἐμπᾶτε σκύλοι ἀλέστε». Περὶ τῆς ἐπισκευῆς καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ θεάτρου τούτου, ὡς καὶ τῶν σκηνογραφιῶν, salon fermé κλπ. κλπ. ἐγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον. Σήμερον θὰ προσθέσωμεν μόνον ὅτι ἡ παλαιὰ ὑπάρχουσα αὐλαία κατηργήθη, ἀντεκατεστάθη δὲ δι' ἄλλης νέας, ἐφ' ἣς εἶνε σχεδιασμέναι ρεκλάμαι διαφόρων Καταστημάτων. Τὸ προσωπικὸν τοῦ θιάσου τούτου, δημοσιεύομεν ὡς ὑπεσχέθημεν, σήμερον ἀπρητίστη ἀπὸ τοὺς ἐξῆς ἡθοποιοῦς:

Γυναῖκες: Μελπομένη Κωνσταντινοπούλου, Ἐλένη Χέλμη, Ἰουλία Πολιτάκη, Ἄννα Ἀλεξίου, Μαρία Χέλμη, Καίτη Παντοπούλου, Μ. Ράμφου, Ἀ. Νικολαΐδου καὶ Ἀ. Κοντάρη.

Ἄνδρες: Εὐάγ. Παντόπουλος, Θεοδ. Πεταλάς, Γ. Χρυσάφης, Π. Κωνσταντινόπουλος, Κωνστ. Πουλόπουλος, Δημοσθ. Ἀλεξίου, Κωνστ. Χέλμης, Ἐπ. Χέλμης, Ἀριστ. Ἰωαννίδης, Πολιτάκης, Σαρηγιάννης, Βαρθέλης, Βαλαλάς καὶ Νικολάου.

Δραματολόγιον πλούσιον ἀπὸ πολλὰ νέα καὶ ἐκλεκτὰ ἔργα, μεταφράσεις ξένων τοιούτων καὶ τὰ καλλίτερα τῶν πλαιῶν.

Πίκυαν

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Βασιλικὸν Θεάτρον

«Ἐλληνικὸς Βασιλικὸς Θιάσος»

Τὴν 31 Ἰανουαρίου 1902 ἐπανελήφθη ὁ «Βιβλιοθηκᾶριος».

— Τὸν Μάρσανδ ὑπεδύθη ὁ Περίδης μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας.

— Τὴν Ἐδίθ, θυγατέρα του, ὑπεδύθη ἡ Λαλαοῦνη μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας· ἐπαῖξε με παιδικὴν ἀφέλειαν καὶ χάριν μεγάλην, δὲν ὑπέστησεν ὁμως καὶ ὅπου ἔπρεπε νὰ φαίνεται σοβαρά, μεγάλην γυναίκα. Ἐν μόνον παρατηροῦμεν, ὅτι, ὅταν ἔργεται ὁ ἐξαδελφὸς τῆς Χάρης, δὲν πρέπει νὰ εἶνε εἰς τόσον βαθμὸν καταφανὴς καὶ τόσον ἐπιτηδευμένη ἢ περιφρόνησις καὶ ἀδιαφορία, διότι τότε πλέον ὑπερβαίνει καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ θυμοῦ, ἐνῶ κάθε ἄλλο πρέπει νὰ εἶνε ἡ θυμωμένη· πρέπει νὰ εἶνε σοβαρά, ἀδιάφορος, ὀλίγον ψυχρά, ὅχι ὁμως καὶ τόσον θυμωμένη, τόσον ἀγριεμένη καὶ ταῦτα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς φυσικότητος, ἐννοεῖται. Εἰς τοῦτο παίζουν οἱ κύριοι διδάσκοντες καὶ διευθύνοντες, αἱ ὁποῖαι τὰ ἐπιβάλλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ ἐνεκα τούτου ὁ ἡθοποιὸς δεσμεύει τὸν ἑαυτὸν του φοβούμενος

μήπως δὲν κάμη ὅσα τοῦ εἶπον καὶ τιμωρηθῆ με πρόστιμον, δηλαδή νὰ ὑποστῇ διπλὴν ζημίαν, ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν συνάμα. Ὁ ἠθοποιὸς πρέπει νὰ διαπλάτῃ μόνος τοῦ ἑκάστου χαρακτήρα ὃν ὑποδέχεται καὶ μόνον μερικὰ σφάλματά του νὰ τοῦ διορθώσῃ καὶ ὄχι νὰ τοῦ διαγράψουν οἱ ἄλλοι τὸν χαρακτήρα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, διότι τότε ὁ ἠθοποιὸς δὲν δημιουργεῖ, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ ἐκτελή τὰ ὑποβολιμαία, ὑστερῶν φοβερὰ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Διὰ τοῦτο εἰς ὅλας τὰς παραστάσεις οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου ἐπαιζοῦν μὲ πολὺ περιορισμὸν, ὡς δεμένοι, καὶ ἡ ἐπιτήδευσις δὲν ἔλειπεν, οὔτε ἡ ἐπιζήτησις τῶν διαφορῶν τῆς σκηνῆς μερῶν ἢ ὠρισμένων ἐπίπλων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς τᾶδε εἰκόνας ἢ τοῦ δεινῆς σκηνικοῦ «Ἡμεῖς ἀπὸ ἐτῶν γνωρίζομεν καλῶς τὴν ὑποκριτικὴν δύναμιν τῆς κ. Λαλαοῦνης καὶ τὴν ἐπιτυγῆ διάπλασιν τῶν ὄσων ἀνέλαθε μέχρι τῆς προσλήψεώς τῆς εἰς τὸ Βασιλικὸν Θεάτρον χαρακτήρων καὶ ἐνεκα τούτου δὲν δυνάμεθα νὰ κακίσωμεν αὐτὴν διὰ τὴν ἐπιτηδευμένην ἐκτέλεσιν τῶν μερῶν τῆς, ἀλλὰ τὸς καθοδηγοῦντας τοὺς ἠθοποιούς, οἵτινες φέρουν καὶ τὴν εὐθύνην ὁλόκληρον.

— Τὸν Χάρης Μάρσλανδ ὑπεδύθη ὁ Φύρστ μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν ἦτο πολὺ γλυκὺς καὶ χαριτωμένος.

— Τὸν Μάχδοναλ ὑπεδύθη ὁ Χαλκιοπούλος μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας τὸν βίαιον, τὸν ἀποτομον καὶ ἰδιότροπον χαρακτήρα τοῦ Μάχδοναλ καὶ ἐν αὐτῷ τὸν ἥσυχον, τὸν εἰρηρῆτικόν ἀπέδωκε λίαν ἐπιτυχῶς. Ὁ Χαλκιοπούλος εἶνε ἀληθῆς ἠθοποιὸς κατ'ὀρθῶν εἰς κάθε χαρακτήρα ὃν ὑποδέχεται νὰ ἀποδίδῃ τοιοῦτον ὕψος καὶ τοιαύτην γροῖαν, ὥστε οὐδέποτε νὰ ὁμοιάζῃ μὲ ὅσους ῥόλους μέγρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔχει παίξει: ἐπὶ δὲ διασκευάζει πάντοτε ὅλους ἰδιορρυθμῶς καὶ ἐπιτυχῶς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐνδύεται καταλλήλως.

— Τὸν Λόθαιρ Μάχδοναλ ὑπεδύθη ὁ Νίκας μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Καὶ ὅταν συναντῶνται μὲ τὴν οἰκονόμον Σάραν καὶ ὅταν βλέπει τὸ φαγητὸν καὶ θέλει νὰ φάγῃ, καὶ ὅταν τρώγει μὲ τὰς δεσποινίδας ἢ κάμνει μάθημα εἰς αὐτάς κλπ. κλπ. παίζει μὲ πολλὴν λεπτότητα καὶ γάριν. Τοῦ παρατηρούμεν ὅμως τὸ ἐξῆς: διατὶ δὲν τοῦ κάμνει καμμίαν ἐντύπωσιν τὸ ὄνομα Μάχδοναλ, ὅταν τὸ ἀκούει προφερόμενον παρὰ τοῦ Μάρσλανδ, καθ' ἣν στιγμήν κἀθηρναί εἰς τὴν τράπεζαν, ἀλλὰ μένει ἀτάραχος; Ἀφοῦ καὶ αὐτὸς Μάχδοναλ ὀνομάζεται, δὲν γνωρίζει δὲ μέγρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸν θεῖόν του Μάχδοναλ, οὔτε εἰσέυρει ἂν εὐρίσκειται ἐκεῖ.

— Τὴν Εὐάν Βέψτερ ὑπεδύθη ἡ Δράκου μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν ἐπαιξε μὲ πολλὴν γάριν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ διεφαίνετο ἡ ἐπιτήδευσις καὶ ἡ ὑπερκεχρίσις τοῦ θυμοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Χάρης περὶ τούτου ὅσα γράφομεν ἀνωτέρω καὶ διὰ τὴν Ἐδὶθ καὶ Εὐά, ὅταν προσπαθοῦν νὰ πείσῃ ἡ μία τὴν ἄλλην καὶ νὰ ὁμολογήσῃ εἰλικρινῶς ποῖον ἀγαπᾷ ἐκάστη αὐτῶν, ὁπότε ἀντὶ τῆς εἰλικρινοῦς ἐξομολογήσεως προβάλλει τὸ ψεῦδος, ἐνοοῦνται... καλῶς! καὶ ἐναγκαλιζόμεναι κλαίουσι!

— Τὴν οἰκονόμον Σάραν Γίλδερ ὑπεδύθη ἡ Φύρστ μετὰ θαυμαστῆς ἐπιτυχίας ἐπαιξε μὲ ὑποκριτικὴν δύναμιν καὶ τέχνην μεγάλην. Ἀκριβῆς ἀπόδοσις τοῦ χαρακτήρος τῆς φλεγματικῆς γροῖας ἀγγλίδος. «Ὅλαι αἱ ἰδιοτροπίαι, οἱ τρόποι, ἡ ἐκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ προσώπου, αἱ κινήσεις καὶ ἡ ὁμιλία τῆς δὲν παρήλλασον διόλου ἀπὸ τὴν φύσιν τῶν τοιοῦτων ἀγγλίδων» ἐνομίζε τις ὅτι ἔβλεπεν ἀγγλίδα εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ὄχι τὴν Φύρστ.

— Τὸν Λέοντα Ἀρμαδαίλ ὑπεδύθη ὁ Θαλασσινός ἦτο, ὡς πάντοτε, ψυχρὸς, ἀνέκφραστος, φοβισμένος: τὰ χέρια του δὲν εἴμποροῦσε νὰ τὰ οἰκονομήσῃ, οὔτε νὰ σταθῇ εἰς τὴν σκηνὴν ἠδύνατο ἦτο δὲ φοβερὰ φοβισμέ-

νος καὶ χωρὶς ζωῆν. Δὲν κατώρθωσε κατόπιν τόσο χρόνου τοῦ ἔχει εἰς τὴν σκηνὴν νὰ μεταβληθῇ.

— Τὸν Γύφωνα, ράπτῃν, ὑπεδύθη ὁ Ζάνος μετὰ θαυμαστῆς ἐπιτυχίας ἐπαιξε μὲ πολλὴν δύναμιν καὶ τέχνην μεγάλην. Καὶ ὅταν ἐρχεται εἰς τὴν ἀ' πρᾶξιν καὶ ὅταν τοὺς ἀνακαλύπτει εἰς τοῦ Μάρσλανδ τὴν ἐξοχικὴν ἔπαυλιν καὶ ὅταν συναντᾶται μὲ τὸν Χάρης καὶ τὸν Λόθαιρ, καὶ ὅταν εἶνε μεθυμένος καὶ συζητεῖ περὶ πολιτικῶν μὲ τὸν Μάχδοναλ καὶ ὅταν ἐξερχεται τῆς βιβλιοθήκης ἄνευ ἐπενδύτου σκεπασμένος μὲ τῆς κουστίνης καὶ προχωρῶν προσκρούει ἐπὶ τοῦ Βιβλιοθηκαρίου καὶ τῆς Σάρας, διότι εἶνε σκότος, κλπ. κλπ. εἶνε ἐξοχος. Παρ' ὅλην ὅμως τὴν παρατηρητικότητά του διὰ τὰς ἀμφιπέσεις τῶν ἄλλων καὶ τὴν ἐξοχὸν τέχνην του αὐτὸς ἐφόρει ἐν ἑνδύμα, τὸ ὅποιον τὸν ἔκαμνε καμπούρη καὶ στραβοπλατόν: δὲν εἶχε καμμίαν ἐφαρμογὴν εἰς τὸ σῶμά του ἴσως διὰ νὰ εἶνε μοντέλο, ὡς ἔλεγε, εἰς τοὺς πελάτας του.

— Τὴν Κυρίαν Δίξων ὑπεδύθη ἡ Στεφάνου μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας: τέλειος τύπος γροῖας οἰκοκυρῆς εὐπίστου, ἀγαθῆς ἀλλὰ καὶ πονηρᾶς ἐπαιξε μὲ πολλὴν δύναμιν καὶ τέχνην ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου τῆς λαμπρά, αἱ δὲ σκηνικαὶ κινήσεις τῆς φυσικαὶ καὶ ἀβίαστοι.

— Τὸν Ρόβερτ, βιβλιοθηκῆριον, ὑπεδύθη ὁ Τασόγλου μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας ἡ διασκευὴ τοῦ προσώπου καὶ ἡ ἐνδυμασία του ἦσαν λίαν ἐπιτυγῆ, ἀπεικονίζον δὲ ζωηρῶς τὸν χαρακτήρα τοῦ ἠλιθίου, τοῦ δειλοῦ αὐτοῦ βιβλιοθηκῆριου. Ἡ εἰσόδος του μὲ τὰς ἀποσκευὰς του καὶ τὸ μέγα ἀλεξήλιόν του (πρ. ἀ') ἦτο ἐξοχος: ἐξοχότερα ὅμως πάντων καὶ τὸ τὸ κορυφώμα τῆς ἐπιτυγῆς του ἦτο ἡ εἰκὼν τοῦ finale τῆς γ' πρᾶξεως, καθ' ἣν, ἀπηυδωμένος αὐτὸς ἀφ' ἐνὸς ἀπὸ τὰς περιπετειᾶς καὶ τοὺς κόπους, ἤσυχάζει εἰς τὴν αἴθουσαν ἐπὶ τινος καθέκλας ἀκουσθῶν ἐπὶ τοῦ ἐκεῖ εὐρισκομένου τραπέζιου, ἴσταται δ' ἀφ' ἐτέρου πλησίον αὐτοῦ ἡ Σάρα σκεπασμένη μὲ λευκὴν σινδόνα, ἀναμένουσα τὰ πνεύματα, εἰσέρχεται ὁ Δίξων περιτυλιγμένος παραπέτασματι καὶ προχωρῶν ψή'αφρητεῖ ἐν τῇ αἰθούσῃ, διότι εἶνε σκότος, προσκρούει ὅλους ἀκουσθῶν ἐπὶ τοῦ βιβλιοθηκῆριου, ὁ ὁποῖος ἐξαφανίζεται καὶ πίπτει μετὰ τῆς καθέκλας συμπαρασύρων καὶ τὴν τράπεζαν. Ἐπαιξε μὲ πολλὴν δύναμιν καὶ τέχνην καὶ φυσικότητα, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ οὐδαμῶς ἡ ἐπιτηδευσις καὶ τὸ βεβιασμένον.

— Τὸν Τζῶν, ὑπηρέτην, ὑπεδύθη ὁ Ἀργρόπουλος ἐπαιξεν ἀρκετὰ καλὰ. Τὸ σῶμά του καὶ ἡ καλὴ διασκευὴ τοῦ προσώπου του παρουσίασαν τέλειον τύπον ὑπηρέτου μεγάλης οἰκίας.

— Τοὺς δημοσίους ὑπηρέτας ὑπεδύθησαν οἱ Δελενάρδος καὶ Βαλέττας, τοὺς δὲ διασκευασμένους κλητῆρας οἱ Λαλαοῦνης καὶ Βαρνάβας.

— Τὴν 2 Φεβρουαρίου, ἡμέραν Σάββατον, ἐπαίχθη διὰ πρώτην φοράν τὸ τρίπρακτον ὄραμα τοῦ Ἰταλοῦ ποιητοῦ Γιάκοσα «Οἰκτροὶ Ἐρωτες». Περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν ἔκτοτε παιχθέντων ἔργων εἰς τὸ προσεχές.

Χειμερινὸν Θεάτρον Βαριετέ
Θιάδος Ε. Παντοπούλου

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐδόθη μία ἐκτακτος παράστασις, καθ' ἣν ἐπαίχθη ἡ «Νύφη τῆς Κούλουρης».

— Ταύτην ἐπηκολούθησε καὶ ἐτέρα ἐκτακτος παραστασις, καθ' ἣν ἐπαίχθη ὁ «Σιδηροδρομικὸς Ἐπιθεωρητής».

— Περὶ τῶν παραστάσεων τούτων δὲν ποιούμεθα λόγον, διότι ἔγιναν ἐκ τοῦ προχείρου, ὡς μὴ ὄντος κατηρητισμένου τότε τοῦ θιάσου, οὗ ἕνεκα καὶ οἱ περισσότεροι τῶν ἠθοποιῶν δὲν ἦσαν εἰς τὴν θέσιν των, οὔτε μελητημένοι, διὰ τοῦτο καὶ πολλαὶ γαμωδίαί ἔγιναν καὶ ὁ ὑποβολεὺς ἤκουστο φοβερὰ, ὥστε

ἠναγκάζοντο οἱ θεαταὶ νὰ φωνάζουν σιγὰ-σιγὰ. Καλὸν εἶνε αἱ τοιαῦται παραστάσεις νὰ λείπουν, διότι ζημιώνουν φοβερὰ τοὺς ἠθοποιούς ὑπὸ ἠθικὴν ἔποψιν, καὶ εἶνε ἡ μεγαλύτερα ζημία, παρ' ὅλην τὴν ὑλικὴν ἀπολαβὴν, εἰσπραχθειῶν τὴν πρώτην ἑσπέραν 1200 δραχμῶν, μὴ ἀντισταθμιζουσῶν ὅμως τὸ ἀπολεσθὲν ἠθικὸν κεφάλαιον. Ἐλπίζομεν ἤδη, ὅτε κατηρητισθὴ πλέον ὁ θιάσος, νὰ μὴ ἐπαναληφθοῦν τὰ τοιαῦτα, διότι καὶ ἡ διανομὴ τῶν μερῶν θὰ γίνεταί καταλλήλως, ἀμιγῆς φιλοφροσυνῶν, ὁ σπουδαιότερος λόγος διὰ τὴν ἐπιτυγῆ των ἔργων καὶ τῶν ἠθοποιῶν, καὶ ἡ μελέτη θὰ γίνεταί ἐπαρκῆς κλπ. κλπ. ὥστε ἑκάστον ἔργον ἀναβιβαζόμενον ἐπὶ σκηνῆς θὰ παίζεται ἐπιτυχῶς καὶ χωρὶς γαμωδίας, ἡμεῖς δὲ νὰ μὴ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν, πλὴν τῶν σπουδαίων καὶ ἀναγκαίων παρατηρήσεων μας, νὰ συνιστῶμεν μελέτην καὶ προσοχὴν.

Θερινὸν Θεάτρον Βαριετέ
Θιάδος Ε. Παντοπούλου

Χθὲς ἔκαμεν ἑναρξιν τῶν τακτικῶν παραστάσεων τῆς θερινῆς περιόδου ὁ θιάσος τοῦ κ. Παντοπούλου μὲ τὴν τετράπρακτον κωμωδίαν τοῦ Carl Lauffs «Ἐμπᾶτε σκύλοι ἀλέστε!»...

— Ὁ κ. Παντοπούλος πρὸ τῆς παραστάσεως παρουσιάσθη εἰς τὴν σκηνὴν, προεκήρυξε διὰ τῆς κἀτωθὶ προσωφῆσεως πρὸς τὸ κοινὸν ἐτήσιον δραματικὸν ἀγῶνα, γέρας τοῦ ὁποῖου θὰ εἶνε δραγματὶ χίλια.

— «Σήμερον, ὅτε τὸ ἀπὸ πολλοῦ ὄνειροπόλημα παντὸς περὶ τὰ γράμματα ἀγρολουμένου πρὸς ἀπόκτησιν Ἑλληνικοῦ Θεάτρου ἤρξατο λαμβάνον σάρκα καὶ ὀστά γάρις εἰς τὴν μέριμναν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, σήμερον, ὅτε τὸ πειριζὸν καὶ αὐτοσυντήρητον Θεάτρον μας ἤρξατο ἀναλαμβάνον τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ πρωτοπῆν, γάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ἔσω καὶ ἔξω Ἑλληνισμοῦ, καθῆκον ἐπιβάλλεται εἰς ὅλους ἡμᾶς πρὸς εὐδωσιν τοῦ ἔργου νὰ ἐνθαρρύνωμεν τὸ κατὰ δύναμιν καὶ τὴν θεατρικὴν ἡμῶν φιλολογίαν, ὅπως σὺν τῷ χρόνῳ ἀποκτήσωμεν ἀληθῆ δραματικὴν βιβλιοθήκην, ἀποβάλλοντες λεληθῶτος πᾶν τὸ ξενότροπον καὶ ὄνειρον. Τοῦ καθήκοντος τούτου ζηλωταὶ καὶ ἡμεῖς πτωχοὶ ἐργαταὶ τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς ἀπεφασίσαμεν ὅπως κατ' ἔτος κηρύσσωμεν 1000δραχμῶν διαγωνίσμα πρὸς συγγραφὴν κωμωδίας εἰς 3 ἢ 4 πράξεις ἔχουσας ὡς ὕψην τὰ τοῦ καθημερινοῦ ἡμῶν βίου. Λοιπὸν ἀνθρωποὶ τῶν γραμματῶν, ἐπὶ τὸ ἔργον. Οἱ ὄροι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν κριτῶν τῆς ἑλλανοδίκου ἐπιτροπῆς θὰ δημονσιευθῶσιν ὅσον οὔτω... Τὸ ἐγκρινόμενον ὑπὸ τῶν κριτῶν ἔργον θὰ διδάσκειται ἀπὸ τῆς σκηνῆς ταύτης, θὰ ἀπονέμηται δὲ τὸ γέρας εἰς τὴν κωμωδίαν ἐκείνην, ἣτις θὰ ἐγκρίνηται ὑπὸ τοῦ κοινου καὶ μόνου τοῦ καινου, τὸ ὁποῖον, ὡς ἀνεκάθεν ὑπεσπριζόμεν, εἶνε ὁ μόνος καὶ ἀληθῆς κριτής.»

— Τὴν προσφώνησιν ταύτην ὑπεδέχθη τὸ ἀκροατήριον διὰ χειροκροτημάτων καὶ πολὺ δικαίως, διότι εὐγενέστερον, καλλίτερον καὶ ἀσφαλέστερον μέσον, πρὸς ὑποστήριξιν, καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς δραματουργίας δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ μάλιστα τὰς βάσεις αὐτῆς νὰ θέσωσιν οἱ ἠθοποιοὶ ἡμῶν, οἱ μὲχρι σήμερον μόνον περὶ τῶν ξένων ἔργων φροντίζοντες. Συγχαίρομεν τὸν κ. Παντοπούλου, σφίγγοντες θερμότερα τὴν χεῖρά του.

— Ἐλπίζομεν τὸ ἔργον τοῦτο ν' ἀναλάβωσι καὶ οἱ ἄλλοι θιάσοι πρὸς ἀσφαλέστεραν καὶ ἐπιτυχεστέραν εὐδωσιν τοῦ λαμπροῦ τούτου σκοποῦ, προκειμένου περὶ τῶν ἑλληνικῶν ἔργων τὸ δὲ κοινὸν δὲν θὰ ἀρνηθῇ καὶ δὲν θὰ ἀποκαρτερῆσῃ, ἀλλὰ θὰ σπεύσῃ αθρόον νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ βοηθήσῃ τοὺς Ἑλληνας συγγραφεῖς καὶ ἠθοποιούς.

— Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς κωμωδίας «Ἐμπᾶτε σκύλοι ἀλέστε» εἰς τὸ προσεχές.

Θέατρον Νεαπόλεως

«Εταιρία Ἑλλήνων ἠθοποιῶν»

Τὴν παρελθούσαν Πέμπτην ἔκαμεν ἑναρξιν τῶν παραστάσεων τοῦ τῷ νέον θέατρον τῆς «Νεαπόλεως» μετὰ τὸ «Διαζύγιον» τοῦ Σαρδου.

— Τὸν Πρινέλ ὑπεδύθη ὁ Τσοῦκας· εἰς τὰς ἡρέμους σκηνὰς ἔπαιξεν ἀρκετὰ καλὰ, ὅπου ὅμως εἶχε ζωηρὰς σκηνὰς καὶ ἐχρειάζετο ποιά τις δύναμις ὑστέρησε φοβερά. Αἱ χειρονομίαι του, αἱ σκηνικαὶ του κινήσεις καὶ αἱ στάσεις του ἦσαν κατὰ ἄλλο παρά διὰ σαλόνι· ἀνοιγε παρά πολὺ τὰς χεῖράς του ἐφώναζε καὶ ἔτρεγε δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ χωρὶς νὰ δύναται νὰ οικονομῆσθαι τὸ σῶμά του καὶ τὰς γεῖρας του. Ἐν μέτρῳ ὅλα καὶ φυσικὰ νὰ γίνονται καὶ ὄχι ὑπερβολικά. Εἰς ἄλλον ἠθοποιὸν θὰ ἔσπεκε καλλίτερα! — Τὸν Ἀδεμάρων ὑπεδύθη ὁ Παπαϊωάννου μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν· ἡ ἐκτέλεσις θὰ εἶνε καλλίτερα μετὰ ὀλιγωτέρας σκηνικὰς κινήσεις καὶ ἀκκιτισμοῦ. Παρατηροῦμεν τὸ ἐξῆς· ὅταν συνελήφθη παρά τοῦ συζύγου τῆς Κυπριανῆς καὶ ἐπρόκειτο τὰ ἐξέληθαι, δὲν ἐφυγεν ἀπὸ τῆν θύραν ὅπου εἰσῆλθε καὶ ἦν ὁ σύζυγος τοῦ ἡνοῖξεν, ἀλλ' ἀπὸ τὸ παράθυρον· περίεργον! πῶς δὲν ἐπράξε τούτο πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ συζύγου, ὥστε νὰ μὴ συλληφθῆ ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐκτός ἐὰν ἀπεφάσισε ν' αὐτοκτονήσῃ ἐκεῖνην τὴν στιγμήν.

— Τὸν Κλαβινιάκ ὑπεδύθη ὁ Καζούρης κρατήσας τὸ μέρος του· καλὸν εἶνε νὰ δοθῆ εἰς ἄλλον ἠθοποιὸν τὸ μέρος τοῦτο.

— Τὸν Βαφουρδὲν ὑπεδύθη ὁ Λαζαρίδης ἀρκετὰ καλὰ.

— Τὸν ἀστυνόμον ὁ Σχορδίλης, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν ἀφασίωσιν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθήκοντων του τὰ ἔχασε καὶ ἔλεγεν ἄλλα ἀντ' ἄλλων· προσοχὴ καὶ μελέτη.

— Τὸν ξενοδόχον ὑπεδύθη ὁ Λαλαούνης ἀρκετὰ καλὰ· μετὰ τὴν σύγκρισιν τοῦ ἀστυνόμου ἐσυγχρίσθη καὶ ὁ ξενοδόχος καὶ ἐγένετο μικρὰ γασμαδία· καλὸν εἶνε νὰ μὴ βιάζονται, διότι τὸ τοιοῦτον βλάπτει πολὺ.

— Τοὺς ὑπηρέτας ὑπεδύθησαν οἱ Ἀποστολόπουλος, Θεοφάνης, Σαρρῆς.

— Τὸν Νικόλαν ὑπεδύθη ὁ Κλημανιώτης μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας εἰς τὸ finale τῆς β' πράξεως ἔπαιξε πολὺ καλὰ.

— Τὴν Κυπριανὴν ὑπεδύθη ἡ Λαλαούνη μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας· ἔπαιξε μετὰ πολλὴν ὑποκριτικὴν δύναμιν καὶ τέχνην μεγάλην. Τὰ διάφορα πάθη τὰ πληροῦντα τὴν καρδίαν τῆς ἐξωγραφίζοντο ζωηρῶς ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς. Ἡ χαρὰ, ἡ ἀδημονία, ἡ λύπη, ἡ ἀγωνία, τὰ παράπονον κλπ. διεδέχοντο τὸ ἐν τὸ ἄλλο φυσικώτατα.

— Τὴν Βαλφονταῖν ὑπεδύθη ἡ Ρούσου· ἐχρειάζετο περισσοτέραν ζωὴν.

— Τὴν Λουζινιανὴν ὑπεδύθη ἡ Κυριακίδου· ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς κακὸς καὶ ἡ προφορά τῆς μᾶλλον γαλλίζουσα· φοβερὰ ἐπιτήδευσις περὶ τε τὸ ὀμιλεῖν καὶ τὰς κινήσεις τῆς· τίποτε ἀπὸ αὐτὰ χρειάζεται, παρά ὀμιλία φυσικὴ καὶ ἀφέλεια περὶ τὴν ἐκτέλεσιν.

— Τὴν Βριὼν ὑπεδύθη ἡ Κλημανιώτου ἀρκετὰ καλὰ.

— Τὴν Μαργαρίταν ὑπεδύθη ἡ Τασόγλου μετὰ ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν, μετὰ τὴν διαφορὰν ποῦ τὰ ἔχασε εἰς τὸ τέλος· προσοχὴ λοιπὸν καὶ μελέτη, ἀλλὰ καὶ ζωὴν περισσοτέραν.

— Χθὲς ἐπαίχθη ἡ τρίπρακτος κωμῶδια τοῦ Desvalliers «Οἱ Ἐρωτες τῆς Κλεοπάτρας» περὶ αὐτῆς εἰς τὸ προσεχές· φύλλον.

Θέατρον Διονυσιάδου Πειραιῶς

«Θιάσος Ἀλεξιάδου»

Ὁ θιάσος οὗτος ἔκαμεν ἑναρξιν τῶν παραστάσεων τοῦ τῷ παρελθούσαν Κυριακῆν μετὰ τὸ «Ἐμπᾶτε σκύλοι ἀλέστε». Τὴν Τρίτην ἔπαιξε τὸ «Δόξα καὶ Δάχρυα» ἡ Θέατρον ἐπὶ Θεάτρον». Τὴν Πέμπτην ἔπαιξε τὴν «Τύχην τῆς Μαρούλας». Χθὲς τὸν «Ἰωάννην τὸν ταχυδρόμον». Περὶ αὐτῶν εἰς τὸ προσεχές, διότι

καὶ περὶ αὐτῶν κρίσεις τοῦ ἡμετέρου ἐν Πειραιεὶ ἀνταποκριτοῦ ἐλήφθησαν ἀργὰ σήμερον.

Ἡ Τσίμπιδα**ΣΗΜΕΡΙΝΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ****Θέατρον Τσόχα**

«Ἴπποδρόμιον Βιτάλην-Ρωσσέ»

Ἀπόψε δύο παραστάσεις ἡ πρώτη τὴν 4 1/2 μ. μ. ἡ δευτέρα τὴν 9 μ. μ. εἰς ἀμφοτέρας διάφορα γυμνάσια.

Θέατρον Βαριετέ

«Θιάσος Ε. Παντοπούλου»

Ἀπόψε ἡ δευτέρα τοῦ θιάσου Παντοπούλου μετὰ τὴν «Νύφη τῆς Κούλουρης».

Θέατρον Νεαπόλεως

«Εταιρία Ἑλλήνων ἠθοποιῶν»

Ἀπόψε δίδεται ἡ τρίτη παράστασις τοῦ θιάσου τούτου· θὰ παιχθῆ ἡ «Νιόβη».

Θέατρον Διονυσιάδου Πειραιῶς

«Θιάσος Ἀλεξιάδου»

Ἀπόψε ἡ «Θεῖα τοῦ Καρόλου».

Ἡ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑ

ΕΝΤΩ: ΑΡΧΑΙΩ: ΓΑΛΛΙΚΩ: ΘΕΑΤΡΩ:

Αἱ παραδόσεις περὶ τῆς θεατρικῆς ἀπαγγελίας ἐκλείπουσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ δεόν τις ν' ἀνατρέξῃ πολὺ, ὅπως ἀνεύρῃ τοὺς ρυθμικοὺς στίχους ἐν τῇ ἐμφάσει τῶν ἐκάστοτε ἔργων. Ὁ Talma ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀπήγγειλεν εἰσέτι ἰαλλὰ σήμερον δὲν ἀπαγγέλλουν πλέον τοὺς στίχους... τοὺς ὀμιλοῦν. Ἐν τῷ ἀρχαίῳ ὅμως θεάτρῳ, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Hardy, τοῦ Garnier, τοῦ Montchrestien, τοῦ Mairet, ἔπρεπε νὰ μεταχειρίζεται τις ὠρισμένον τόνον ἐμφάσεως καὶ ἀπαγγελίας, ὅπως κρῦπται τὴν ἀδυναμίαν τῶν στίχων ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ὑπερβολικοῦ τόνου τῆς ἀπαγγελίας καὶ τῶν κινημάτων, καὶ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κορνηλίου ἤρχισαν νὰ αἰσθάνωνται τὸ μέρος των (rôle) οἱ ἠθοποιοί, νὰ ἐκφράζωσι τοῦτο καλῶς καὶ φυσικῶς ἂν καὶ μετὰ τοῦτον ὁ ἠθοποιὸς ἀπέιχε πολλάκις ἀπὸ τὸν ἀληθῆ τῆς ἐκφράσεως τονισμόν (diction).

Οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ Hôtel de Bourgogne ἰδίως ἦσαν τέλειοι κάτοχοι τοῦ προτερήματος ἢ ἐλαττώματος τούτου, πρᾶγμα ὅπερ ἠνάγκασε τὸν Μολιέρων νὰ μεμψῆ αὐτῶν εἰς τὸν L'impromptu de Versailles, καὶ εἰς τὰς Précieuses ridicules, θέτων εἰς τὸ στόμα τοῦ Mascarrille «Οἱ ἄλλοι (κωμικοὶ) εἶνε ἀμαθεῖς, οἵτινες ἀπαγγέλλουν ὅπως ὀμιλοῦν, δὲν γνωρίζουσι νὰ χρωματίζωσι τοὺς στίχους, καὶ σταματῶσιν εἰς τὸ καλλίτερον σημεῖον». Ἡ ὀγκώδης καὶ μετὰ στόμφου αὐτῆ ἀπαγγελία, ἔφερε συνήθως περίεργα ἀποτελέσματα.

Οὕτω, ὁ P. Rapin ἀναφέρει ὅτι ὁσάκις ὁ Mondory τοῦ θεάτρον Marais, ἔπαιξεν ἐν τῇ Mariamne τοῦ Tristan l'Ermite, ὁ ὄχλος ἀπήρηστο σύννοος καὶ σκεπτικὸς ἐκ τῆς παραστάσεως, καὶ διεχύνετο εἰς τὰς ὁδοὺς ἀναμιμνησκόμενος

καὶ σχολιάζων πᾶν ὅ, τι εἶχεν ἀκούσῃ.

Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι ὁ Mondory εἰς τὴν ἀπαγγελίαν του ἀνεμίγνυε μεγάλην δόσιν παθητικότητος καὶ εὐφίας.

Ἐνίοτε ὁμοῦς ἡ ὑπερβολὴ αὐτῆ τῶν ἠθοποιῶν, ἐπέφερε τραγικὸν ἀποτέλεσμα δι' αὐτοὺς.

Ὁ ἴδιος μάλιστα ὁ Mondory, ἐν τῷ ἰδίῳ ἔργῳ ὅπου ἔπαιξε τὸ πρόσωπον τοῦ Ἡρώδου, μετεχειρίσθη ἡμέραν τινα τὴν δύναμιν καὶ ἐνεργητικότητά ὡστε προσεβλήθη ὑπὸ ἀποπληξίας ἐν τῷ μέσῳ τῆς παραστάσεως, ἔμεινε δὲ καθ' ὅλον του τὸν βίον παράλυτος, χωρὶς ὅμως ν' ἀποθάνῃ ἐκ ταύτης ὡς ἀναφέρουσι συγγραφεῖς τινες, καθ' ὅσον ἀναφαίνεται κατὰ τὸ 1637 εἰς τὸν Aveugle de Smyrne κωμωτραγωδίαν πέντε συγγραφέων τῆ ὑποκινήσει τοῦ Richelieu. Ἡ ἀσθένειά του τὸν ἠμπόδισε νὰ προχωρήσῃ πέραν τῆς β' πράξεως, ἀλλ' ὁ καρδιναλῖος συμπαθὼν αὐτὸν τοῦ ἀπένευμε σύνταξιν δύο χιλιάδων λιρῶν, παράδειγμα ὅπερ κατόπιν ἐμιμήθησαν πλείστοι εὐγενεῖς.

Ὁ Montfleury, ἠθοποιὸς τὸσον σωματώδης ὡστε κατὰ τὸν Cyrano δὲν ἠδύνατό τις νὰ τὸν δειρῆ ὀλόκληρον ἐπὶ 24 ὥρας, ἀπέθανεν ὡς ἐκ τοῦ κόπου εἰς ὃν ὑπεβλήθη ὅπως παραστήσῃ φυσικώτερον τὸν θυμὸν τοῦ Ὁρέστου ἐν τῇ Ἀνδρομάχῃ τοῦ Racine.

Ὁ Brécourt, ἄλλος διάσημος ἠθοποιὸς τῆς αὐτῆς σχεδὸν ἐποχῆς, ὑπέστη θραύσιν φλεβὸς τινος ὑποδόμενος τὸ κύριον πρόσωπον τοῦ Timon, ἰδίου τοῦ ἔργου καὶ ἐπλήρωσε διὰ τῆς ζωῆς του τὸν τὸσον τοῦ δραματικὸν ζῆλον.

Θὰ ἦτο πολὺ εὐκόλον νὰ εὕρῃ τις ἀκόμη καὶ ἄλλα παραδείγματα τοιοῦτου εἶδους, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω ἀρκούσιν ὅπως δόσωσι μίαν ἰδέαν, τῷ ἀναγνώστῃ, τῶν κινδύνων οὗς διατρέχουν οἱ ἠθοποιοὶ ἐκ τῆς ἀπαγγελίας τῶν ἀρχαίων χρόνων.

Κλέος.**ΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ καὶ ΓΙΟΥ**

ὁδὸς Ἐρμού ἀρ. 124 παρὰ τῇ Καπνικαρέᾳ. Κατασκευάζονται ἐπὶ παραγγελίᾳ ΣΕΝΙΛΙΑ παντὸς σχήματος καὶ χρώματος διὰ γαρνίρισμα φορεμάτων καὶ ἐργοχειρῶν.

ΣΕΝΙΛΙΑ ἐγχώρια. ΣΕΝΙΛΙΑ τοῦ γούστου σας τέλεια, μόνον στοῦ ΓΕΡΩ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ εὐρίσκετε.

ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΝ**Π. Κουραβέλου καὶ Ν. Γιάνναρη**

Ὅδὸς Ἀθηνᾶς ἐναντι Δημαρχείου καὶ κάτωθι Μ. Θεάτρον.

Κατασκευάζονται ἅπαντα τὰ ἠλεκτρικὰ εἶδη ἢτοι κώδωνες, τηλέφωνα, ἀλεξικέραυνα, κλειθρὰ ἠλεκτρικὰ, ἱατρικὰ μηχαναὶ, ἐργαλεῖα φυσικῆς καὶ τῶν βιομηχανῶν. Ἐγκαθίστανται σύρματα μεμονωμένα, σύρματα ἠλεκτρικοῦ φωτός. Ἐργασία ἡγχυμένη. Τιμὰς συγκαταβατικά.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ**Γεωργίου Α. Κλεώπα**

9—Μπότσην 9